

paaberaabt: „ja, vi have faaet den og den Kongetiende for den Priis, og vi haabe, at De ville tage Hensyn dertil;“ men det er aldrig faldet Tiendecommissionerne eller nogen Autoritet ind at troe, at man for Alvor skulde tage Hensyn dertil, at, fordi Staten havde overladt Tienderne til lave Priser, de Private derfor skulde gjøre ligesaa. Det er ligeledes Tilfaeldet med de Jorder, som blive afftaaede til Jernbanen, at det der udtrykkeligt er bestemt, at Staten skal afgive Jord til denne Foranstaltning uden Bederlag; men det er aldrig faldet Nogen ind at troe, at derfor ogsaa Privatmand, som maa afgive Jord til Jernbanen, skulle gjøre det uden Bederlag. Jeg kan saaledes ikke indsee, at der paa nogen Maade er noget Præjudicerende i Lovforslaget; thi det er jo ikke noget Princip, som bliver udtalt i denne Lov. Det er kun et Lovforslag, som gaaer ud paa at fremme Selveiendom, og ikke alene paa Statens Eiendomme, men det vil tillige efter min Overbeviisning, naar det bliver Lov, fremme Selveiendom paa de private Godser ad Frivillighedens Bei, fordi, saalange Staten vedbliver at være Godseier, saa er der ingen Anledning for de Private til at opgave at være det. Jeg vilde derfor meget anbefale, at vi vedtage Loven, som den nu foreligger, da jeg virkelig ikke efter den største Glid, jeg har gjort mig, kan indsee, at der er nogen Anledning til at gjøre den Forskjel, Majoriteten har foreslaaet, paa de nyere og de ældre Bøndergodser.

Blechingberg: Da nærværende Sag forelaa det andet Thing til Behandling, yttrede den da fungerende Finanzminister, saaledes, som Nr. 324 af Folkethingstidenden vil udvise, at, naar det foreliggende Lovforslag blev til Lov, saa estergaves der for 5000 Tdr. Hartkorn en Sum mellem 1,600,000 og 1,700,000 Rbd. og omtrent 600,000 Rbd. over det, som Resolutionen af 1ste Juli 1846 har indrømmet. Hvad nu angaaer denne Resolution af 1ste Juli 1846 og dens Indflydelse paa Statskassen, da har jeg stedse betragtet den som et Faktum, der foreligger — et Faktum, der er udført af den souveraine Konge efter hans Magtfuldkommenhed, og som maatte respekteres. Men det, der foreligger i nærvæ-

rende Sag er, hvorvidt man har tilstrækkelig Grund til at gaae ind paa det Tab for Statskassen, som Finanzministeren har calculeret til de af mig nævnte 600,000 Rbd. Naar man skænker denne Bemærkning af den ærede Minister sin Opmærksomhed, saa troer jeg nok, man deri har en Forklaring af de Ord i Udvalgets Betænkning, som lyde: „at, hvad Fastebønderne vinde, det taber Statskassen, og at det altsaa gaaer ud over Landets Skatteydere“, og jeg mener, at det ærede Thing deri har en tilstrækkelig Grund til at skjønne, hvorledes Udvalgets Fleertal efter den modneste Overveielse er kommen til det Resultat ikke at kunne gaae videre, end man har indstillet, og som dog vilde medføre — naar jeg gaaer ud fra den Beregning, der er opstillet — hvis jeg ikke feiler, en Besparelse af omtrent 170,000 Rbd. for Statskassen. For mig har der ikke været nogen Tvivl om, at jeg i Henseende til de senere erhvervede Godser ikke vilde gaae videre, end Udvalgets Pluralitet er gaaet. Jeg erkendte mig bunden ved Resolutionen af 1ste Juli 1846; men jeg kunde paa ingen Maade betragte Staten anderledes, end enhver privat Godseier; Staten har overtaget disse Eiendomme for Gjæld og i den Hensigt at faae sine Penge ud af dem igjen, og, ligesom enhver privat Eier, der var i det Tilfaelde vilde handle, saaledes bør det ogsaa staae Statsbestyrelsen aabent at handle, forsaavidt der ikke allerede foreligge Fakta, der i denne Henseende binde Statsbestyrelsen. Det er det, vi have stræbt at opnaae ved den Indskrænkning, vi have tilladt os at indstille til det ærede Thing. Hvad der derimod har stillet sig tvivlsomt for mig, var, om jeg dristede mig til at gaae saa vidt, som jeg er gaaet, som Medlem af Udvalgets Pluralitet, og det er alene ad den Bei, som Betænkningen har udtalt, at jeg er kommen til at turde indstille til Forsamlingen, hvad jeg har været med at indstille. Jeg har nemlig ved Hjælp af de Acter, som der har været givet mig Leilighed til at gennemgaae, og tillige ved de Meddelelser, der have fundet Sted dels af Finanzministeren i Folkethinget og dels af Udvalgets ærede Formand efter hans nøie Kjendskab til de Forhold, hvorom her er